

STÖD FÖR UTVÄRDERING AV FRISKVÅRDS- OCH AKTIVITETSGRUPPER

Innehållsförteckning

Introduktion	1
Sammanfattning	1
Tips på diskussionsfrågor för aktivitetsledare	3
Att bedriva forskning om Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper	3
Rekommenderade enkätfrågor	3
Uppstartsenkät deltagare	5
Uppstartsenkät vårdnadshavare	7
Uppföljningsenkät deltagare	8
Uppföljningsenkät vårdnadshavare	10

Introduktion

Detta dokument innehåller förslag och stöd i hur arbetet med Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper kan utvärderas om behov och möjlighet finns.

Utvärderingsförslagen är helt frivilliga att följa och kan anpassas utifrån lokala förutsättningar och behov. Se dem som en hjälp på vägen som kan göra det lättare för er att följa och utveckla er verksamhet!

Utvärderingsstödet fokuserar på hur aktörer kan utvärdera vilka effekter som deltagare får/upplever av att delta i Friskvårds- och Aktivitetsgrupper. Dokumentet omfattar alltså inte vägledning för hur arbetet bör bedrivas eller följas upp generellt, till exempel vilka löpande avstämningar som bör ske mellan kommun och specialistvård.

Utvärderingsstödet har tagits fram av projektgruppen för Aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd under 2021.

Sammanfattning

Tabellen på nästa sida sammanfattar hur utvärdering av Friskvårds- och Aktivitetsgrupper kan ske utifrån de kriterier som specialistsjukvården utgår ifrån i sin bedömning av ett barns behov av att delta i en friskvårds- eller aktivitetsgrupp. Vill en kommun använda enkäter för sin utvärdering finns rekommenderade enkätfrågor längre ner i dokumentet. Tabellen består av följande kolumner:

- **Område:** vad som kan utvärderas. Områdena är baserade på de kriterier som kan leda till att ett barn eller ungdom erbjuds att delta i en Friskvårds- eller Aktivitetsgrupp.
- **Metod:** hur detta kan mätas.
- **Ansvarig:** vilken aktör som kan ha huvudansvar för att sammanställa informationen.
- **När:** när och hur ofta informationen kan samlas in.

Kursiv text (de tre sista kriterierna) innebär att dessa kriterier kan utvärderas genom samverkan inom kommunen, men det ingår inte i grundrekommendationerna att utvärdera dessa kriterier.

Område	Metod	Ansvarig	När
Brist på delaktighet och inflytande	Enkät ¹	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Ofrivillig ensamhet	Enkät ²	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Psykisk ohälsa	Enkät ³	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Brist på meningsfull fritid	Enkät ⁴	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Fysisk inaktivitet	Enkät ⁵	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Icke godkänt i ämnet idrott och hälsa	Kan fås ut som offentlig handling från kommun	Kommun/Koordinator	Vid inskrivning och årligen
Problematisk skolfrånvaro	Kvalitativ uppföljning	Koordinator/ledargrupp	Årligen
Fetma	Statistik på gruppnivå via data från BORIS-registret	Barnkliniken	Årligen
Samsjuklighet till fetma	Statistik på gruppnivå via data från BORIS-registret	Barnkliniken	Årligen
Övervikt	Statistik på gruppnivå via data från BORIS-registret	Barnkliniken	Årligen
<i>Omsorgssvikt</i>		<i>Socialtjänsten/koordinator</i>	<i>Vid behov</i>
<i>Socioekonomisk utsatthet</i>		<i>Socialtjänsten /koordinator</i>	<i>Vid behov</i>
<i>Annan utsatthet än socioekonomi</i>		<i>Socialtjänsten/koordinator</i>	<i>Vid behov</i>

¹ Mäts genom frågorna "Personalen har tagit mig, mina tankar, känslor och förslag på allvar", "Jag är nöjd med hur jag har tagits emot i gruppen" och "I Aktivitets-/Friskvårdsgruppen känns det som att jag är med i en gemenskap"

² Mäts genom frågan "Jag har flera bra vänner"

³ Mäts genom frågan "Jag känner mig glad"

⁴ Mäts genom frågan "Jag har bra fritidsaktiviteter"

⁵ Mäts genom frågorna "Min kropp mår bra", "Jag känner mig stark" och "Jag har bra kondition"

Tips på diskussionsfrågor för aktivitetsledare

Den kommunala koordinatören och de som leder de olika aktiviteterna kan med fördel följa deltagarnas och verksamhetens utveckling på fler sätt än genom enkäter och statistik. Nedan följer några tips på områden att följa. Ni avgör själva hur ofta dessa frågor bör diskuteras, men en riktlinje är minst en gång per år.

- Hur många deltagare ingår i Friskvårdsgruppen respektive Aktivitetsgruppen? Notera även ålder och kön på deltagarna.
- Hur många deltagare har slutat sedan förra genomgången? Varför har de slutat?
- Vet ni hur det går för deltagarna i skolan?
- Vet ni om deltagarna har andra fritidsaktiviteter och/eller föreningsengagemang?

Att bedriva forskning om Friskvårdsgrupper och Aktivitetsgrupper

Är ni intresserade av att bedriva forskning kopplat till ert arbete med Friskvårds- och Aktivitetsgrupper, kontakta gärna ett lärosäte för att diskutera vilka möjligheter som finns. Flera forskningsprojekt har bedrivits kring Friskvårds- och Aktivitetsgrupper. Högskolan i Halmstad och Göteborgs Universitet är de lärosäten som hittills har varit involverade och har erfarenheter av forskning på dessa grupper.

Rekommenderade enkätfrågor

På de följande sidorna följer förslag till frågor att ställa till deltagare och vårdnadshavare. Frågorna är uppdelade på två enkäter till deltagare och två enkäter till vårdnadshavare:

- Uppstartsenkät med frågor som ställs innan eller i början av barnets deltagande i en Friskvårds- eller Aktivitetsgrupp.
- Uppföljningsenkät med frågor som bör ställas en gång per år.

Det är bra om enkäterna besvaras av både deltagare och vårdnadshavare. På så vis blir det möjligt att följa både hur barnen och deras vårdnadshavare upplever deltagandet i gruppen. För att få en tillförlitlig bild av hur deltagarnas mående påverkas av att delta i gruppen bör frågorna i uppstartsenkäten ställas i ett tidigt skede. Det är dock upp till varje koordinatör (eller annan ansvarig) att avgöra hur och när frågorna ställs.

Yngre barn och personer med intellektuella funktionsnedsättningar kan behöva stöd av en vuxen för att kunna svara på frågorna. Ibland kan också frågorna eller svarsalternativen behöva anpassas – då kan det underlätta om några av, eller alla, frågorna ställs muntligt i stället för att deltagaren själv fyller i enkäten.

De rekommenderade enkätfrågorna är hämtade från följande enkäter:

- Utvärdering av Friskvårdsgruppen, hösten och våren 2020, Kungsbacka kommun
- Utvärdering av Friskvårdsgruppen, hösten 2019, Laholms kommun
- Utvärdering av Fysisk aktivitet på recept för barn, BUP Varberg
- KEKS Projekt-/gruppenkät
- KEKS Mötesplatsenkät

Uppstartsenkät deltagare

1. Vilket kön tillhör du?

Flicka

Pojke

Annat

2. Hur gammal är du?

Svar: _____ år

3. Var bor du?

Svar: _____

**4. Vad vill du få ut av att vara med i
Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?**

Svar: _____

**5. Har du något särskilt önskemål om aktivitet i
Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?**

Svar: _____

Håller du med om dessa påståenden? Ringa in en siffra mellan 1 till 10 där 1 betyder att du inte alls håller med och 10 betyder att du håller med helt och hållet.

6. Min kropp mår bra

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

7. Jag känner mig stark i kroppen/fysiskt

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

8. Jag har bra kondition

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

9. Jag känner mig glad

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

10. Hela familjen hjälps åt att vara hälsosam med mat och motion

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

11. Jag har flera bra vänner

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

12. Jag har bra fritidsaktiviteter

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

Uppstartsenkät vårdnadshavare

1. Vad hoppas du att ditt barn ska få ut av att delta i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?

Svar: _____

Håller du med om dessa påståenden? Ringa in en siffra mellan 1 till 10 där 1 betyder att du inte alls håller med och 10 betyder att du håller med helt och hållet.

2. Jag upplever att mitt barn är glatt

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

3. Hela familjen hjälps åt att vara hälsosam med mat och motion

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

4. Mitt barn har flera bra vänner

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

5. Mitt barn har bra fritidsaktiviteter

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

Uppföljningsenkät deltagare

1. Hur har du påverkats av att delta i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?

Svar: _____

2. Vad tycker du har varit bra under året i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?

Svar: _____

3. Vad tycker du kan bli bättre i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?

Svar: _____

4. Finns det något som har hindrat eller gjort det svårt för dig att delta i en aktivitet?

Svar: _____

5. Finns det något annat som du vill dela med dig av?

Svar: _____

Håller du med om dessa påståenden? Ringa in en siffra mellan 1 till 10 där 1 betyder att du inte alls håller med och 10 betyder att du håller med helt och hållet.

6. **I Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen/ känns det som att jag är med i en gemenskap**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

7. **Jag är nöjd med hur jag har tagits emot i gruppen**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

8. **Personalen i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen tar mig, mina tankar, känslor och förslag på allvar**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

9. **Min kropp mår bra**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

10. **Jag känner mig stark i kroppen/fysiskt**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

11. **Jag har bra kondition**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

12. **Jag känner mig glad**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

13. **Hela familjen hjälps åt att vara hälsosam med mat och motion**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

14. **Jag har flera bra vänner**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

15. **Jag har bra fritidsaktiviteter**

Nej inte alls 😞 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 - 7 – 8 – 9 – 10 Ja absolut 😊

Uppföljningsenkät vårdnadshavare

1. Hur har ditt barn påverkats av att delta i Friskvårdsgruppen/Aktivitetsgruppen?

Svar: _____

2. Vad tycker du har varit bra under året?

Svar: _____

3. Vad tycker du kan bli bättre?

Svar: _____

4. Finns det något som har hindrat eller gjort det svårt för ditt barn att delta i en aktivitet?

Svar: _____

5. Finns det något annat som du vill dela med dig av?

Svar: _____

Håller du med om dessa påståenden? Ringa in en siffra mellan 1 till 10 där 1 betyder att du inte alls håller med och 10 betyder att du håller med helt och hållet.

6. Jag upplever att mitt barn känner en gemenskap i

Aktivitetsgruppen/Friskvårdsgruppen

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

7. Jag är nöjd med hur mitt barn har tagits emot i gruppen

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

8. Mitt barn är glatt

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

9. Hela familjen hjälps åt att vara hälsosam med mat och motion

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

10. Mitt barn har flera bra vänner

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

11. Mitt barn har bra fritidsaktiviteter

(Nej inte alls) 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 – 9 – 10 (Ja absolut)

Aktiviteter för barn och unga i behov av särskilt stöd (ABU)

Regional projektgrupp

2021-11-04